

soon van De Vreese heeft laten varen. Aan Muller schreef hij: 'Voor een paar dagen is Prof. De Vr. bij mij geweest. 'n Prettig bezoek! Ik denk nu wel wat anders over de zaak. Hij staat *zeker* tegenover het openb. bibliotheekwezen niet als een vreemde. [...] Maar ik ben toch bang - een vreemdeling¹³.'

Het buitenlanderschap moet in de ogen van Muller, Vor der Hake en De Vreese zelf als het grootste bezwaar beschouwd zijn. Van der Valk echter stipt de kwestie niet eens aan.

De Vreese solliciteert, maar hij heeft het niet gelaten bij het schrijven van een brief alleen. Eind mei 1919 heeft hij een bezoek gebracht aan de burgemeester van Rotterdam, mr. A.R. Zimmerman. De Vreese zal zich als kandidaat-bibliothecaris gepresenteerd hebben, maar over de inhoud van het gesprek is in feite niets bekend. Het 'politieke verleden' van de Vlaming (zijn lidmaatschap van de Raad van Vlaanderen en zijn hoogleraarschap aan de met Duitse steun vernederlandste Universiteit te Gent) zal, gesteld dat een en ander aan de orde is geweest, vermoedelijk weinig conflictstof geboden hebben. De burgemeester stond immers bekend als uitgesproken pro-Duits¹⁴).

Behalve De Vreese zelf zijn ook anderen actief geweest. Verscheidene vrienden en vakgenoten schreven brieven naar Rotterdam om De Vreese aan te bevelen. Onder hen bevond zich natuurlijk de al meermalen genoemde prof. dr. J.W. Muller, maar we vinden ook de namen van de taalkundige prof. dr. A. Kluyver en van de hoogleraar in de vaderlandse geschiedenis, prof. dr. P.J. Blok, geleerden die De Vreese al sinds zijn Leidse tijd goed kende¹⁵). Voorts pater Bonaventura Kruitwagen, Rotterdammer van geboorte, franciscaan van professie, boekhistoricus door langdurige studie en eveneens een groot vriend van De Vreese¹⁶). Hij schreef een uitvoerige brief aan mr. S.J.L. van Aalten, wethouder van Financiën en voorzitter van de Raadscommissie voor de Gemeentebibliotheek¹⁷). De lobby zal vooral geconcentreerd geweest zijn op de leden van de Bibliotheekcommissie, want door hen zou in de vergadering van woensdag 25 juni 1919 de voordracht voor de benoeming worden opgesteld. Het verslag van die vergadering werd gemaakt door de secretaris van de commissie, bibliothecaris Vor der Hake. Hij licht ons nauwkeurig in over de gang van zaken: 'Ingekomen zijn 53 sollicitaties. Verreweg het grootste getal daarvan was afkomstig van personen, die niet geacht konden worden voor de betrekking in aanmerking te komen. Een tiental werd uitgenodigd tot nadere kennismaking met